

מ"ת 32839/08/14 - מדינת ישראל נגד ע א מ

בית משפט השלום בבאר שבע

מ"ת 32839-08-14 מדינת ישראל נ' א מ (עציר)

בפני המבקשת
כב' השופט דניאל בן טולילה
מדינת ישראל
ע"י באת-כוחה המתמחה אפרת ממן (פמ"ד)
נגד המשיב
ע א מ (עציר)
ע"י באי-כוחו עו"ד אסתר בר ציון-אוזן ועו"ד ויקטור אוזן

החלטה

בפני בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו, וזאת על רקע כתב אישום המייחס לו עבירות של תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות (2 עבירות), ניסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו (2 עבירות), איומים וכן פציעה בנסיבות מחמירות.

במהלך הדיון שנערך בפניי ביום 3.9.14 הסכימה ב"כ המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר בהסתייגויות מסוימות אשר יפורטו בהמשך וכיוונה את עיקר טיעוניה לטענת אפליה אשר די בה בפני עצמה כדי להביא לשחרורו של המשיב בתנאים שיבטיחו התייצבותו לדיון ולמצער, שחרורו בתנאים מגבילים.

ב"כ המשיב פירטה באריכות את חלקם של המעורבים השונים באירועים המתוארים בכתב האישום, לרבות חלקם של אשתו, גיסתו, חמותו, ובני משפחה נוספים. ביתר פירוט, התייחסה ראשית לחלקו של הקטין, ר.א. אשר לדבריה נקט באלימות קשה כלפי אמו לרבות איומים באמצעות סכין, גרימת חבלה עד כי זו סברה ששברה את ידה, המדובר בקטין שאין זו הפעם הראשונה שנוקט באלימות, דבר שנלמד המתלוננת וכן מעורבים נוספים. הקטין ר.א. שוחרר עוד במעצר הימים בתנאים מגבילים.

לצד מעשיו של ר.א. פירטה את מעורבותה של אשת המשיב, מ.א. אשר על פי המאשימה עצמה כפי ניסוח כתב האישום, היא זו אשר החלה לנקוט באלימות כלפי השוטרים, באמצעות אגרופים, בעיטות וסטירות, והמשיכה לעשות כן גם בשעה שהשוטרים הובילו את ר.א. לניידת.

על פי האמור באישום השלישי, בשעה שביקשו השוטרים לעצור את מ.א. זו תקפה את השוטר פעם נוספת בדחיפות ובבעיטות וקיללה אותו, בין היתר, תוך הטחת שמות גנאי "כלב" ו-"fuck you".

גם מ.א. שוחררה מבלי שהוגשה בעניינה בקשה למעצר עד תום ההליכים.

עוד התייחסה למעורבות של אמו של המשיב, ט א מ, ואחותו של המשיב, נ א מ, אשר על פי האמור באישום השני, תקפו מתלוננת נוספת בתיק (הקטינה ס.א.מ.), הלהיטו את היצרים בסמוך לפני שהמשיב תקף לכאורה את המתלוננת ואף תקפו אותה באמצעות ברזל על הראש. שתי מעורבות אלו שוחררו ללא בקשת מעצר ונשלח להם מכתב שימוע בטרם הגשת כתב אישום.

אליבא דב"כ המשיב בשעה שביחס למעורבים אחרים שחלקם גדול וחמור מזה של המשיב לא ננקטו הליכי מעצר (ואף ביחס לחלקם האחר כלל לא הוגש כתב אישום), הרי שיש לגזור גזירה שווה מקל וחומר, על מנת שלא יימצא כי זה מופלה לרעה.

מעבר לטענת האפליה, ציינה מספר נקודות אשר יכול וילמדו על חולשה מסוימת בראיות. בהקשר לכך, ציינה כי המתלוננת מציינת כי הבחינה שהמשיב מחזיק על גופו נשק בעוד שאף לא אחד מהעדים האחרים לא ציין זאת יש בכך כדי ללמד על מגמת הגזמה והפללה. זו הפנתה לסתירות של אותה מתלוננת ביחס לחלק של כל אחד מהנאשמים, באישום השני, וכך גם ציינה כי לא ברור הכיצד ניתן לייחס דווקא למשיב את החבלות שנגמרו לה ולא לתקיפה מוקדמת על ידי רעוף או על ידי תקיפה על ידי נדיה וטורפה. דבריה של המתלוננת לשוטר הסיור עומדים בסתירה לגרסתו של השוטר עיד. אשר לאישום השלישי, גם אם המשיב בעט ברגליו ופגע בשוטר, הדבר לא נעשה בכוונה אלא כתוצאה מכך שזה היה אזוק והבחין במעצרה של אשתו.

אשר למאפייני המשיב, הפנתה לכך שמדובר בנאשם יליד 1980, הנעדר עבר פלילי, מכל סוג שהוא, נשוי ואב ל-9 ילדים, אשר מנהל אורח חיים נורמטיבי. מעצרו הינו בבחינת צעד דרסטי בעל השפעה קשה עליו ועל בני משפחתו, דבר אשר אינו מתבקש ואינו מוצדק בנסיבותיו של תיק זה. יש ביכולתו של המשיב להציג חלופה אלו בדמות מעצר בית מלא או חלקי בבית דודו, בפזורת.

מנגד, ב"כ המאשימה ציינה כי טרם ניתנה החלטה בדבר הגשת כתב אישום בנוגע לט ונ. אשר לטענת ההפליה - ציינה כי אותו רעוף אשר בעטיו התפתח אירוע האלימות, הינו קטין ולכן שונים פני הדברים בעניינו מאשר עניינו של הנאשם ומכאן שלא ניתן להשוות בין השניים. לדבריה, ישנן ראיות לכאורה ביחס לשלושת האישומים הקושרים את הנאשם למיוחס לו. אשר למסוכנות הנשקפת מן המשיב, ציינה כי הלה תקף את השוטרים. עוד טענה, כי מעשי המשיב לפיהם הלה הכה את המתלוננת נוכח פנייתה לגורמי אכיפת החוק - הם כשלעצמם מקימים עילת מעצר בדמות שיבוש מהלכי משפט.

דין והכרעה

לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים וקראתי את חומר החקירה - לא מצאתי להורות על שחרורו של המשיב לחלופה שהוצעה על ידי ב"כ המשיב טרם יוגש תסקיר מאת שירות מבחן שיתן דעתו למסוכנות הנשקפת מהמשיב וכן אפשרותה של החלופה המוצעת לצמצם מסוכנות זו.

כפתח דבר יצוין כי לאחר שעברתי על חומר החקירה ומצאתי קיומן של ראיות לכאורה ביחס לכל המיוחס למשיב וכי גם

אם ייתן במלוא המשקל לאותן הסתייגויות אין בהם די כדי לקעקע את התשתית הראייתית הלכאורית הקיימת בתיק. התשתית הלכאורית מבוססת כדבעי על עדויות השוטרים, לרבות עדותה של המתלוננת, בהצטרף לדבריה למוקד מאה, יחד עם עדויות א א ס וס א מ, תעודות רפואיות וצילומים המשתלבים אלה באלה. כידוע בשלב זה בית משפט לא נדרש לשיקולי משקל ומהימנות ועליו לבחון פוטנציאל ראייתי. אין פירוש הדבר שבית המשפט פוטר עצמו מלבדוק גם בשלב זה את המסד הראייתי, אולם מדובר בבחינה על-פני הדברים, כאשר לא מצאתי סתירות ופרכות מהותיות בראיות התביעה, בין אם סתירות פנימיות ובין אם סתירות ביחס לעדויות אחרות.

למעלה מן הצורך אציין כי אכן המתלוננת ש הוכתה על ידי מספר נאשמים וחשודים ברצף של זמן. יחד עם זאת, זו יודעת לפרט את חלקו של כל אחד מן המעורבים ואת החבלה שנגרמה לה בכל אחת ואחת מן התקיפות באופן שמאפשר ביצוע האבחנה המתבקשת. העובדה שרק עדה זו הבחינה שהנאשם נושא על גופו לכאורה נשק אין פירושה שהדבר אינו אפשרי, כאשר ממילא זו אינה טוענת שהלה שלף את הנשק או עשה בו כל שימוש. כך גם עיינתי בדוחות השוטרים באישום השלישי ונדמה כי בשלב זה המתואר מדוחות השוטרים עומד בסתירה ברורה לטענה לפיה ייתכן והמשיב אגב השתוללות, פגע שלא בכוונה בפלג גופו העליון של השוטר שכן בין היתר מפורט כי: "**עיד ששכב במיטה בסמוך אליי הניף רגלו ונתן לי בעיטה בצלעות בצד ימין, השוטר הראל השתלט עליו ואני תפסתי את יד שמאל שלו...**" (ר' דוח השוטר אלעד גל מיום 17.08.14).

באשר לעילת המעצר והמסוכנות הנשקפת מן המשיב - הרי שבחינה עצמאית של המעשים הלכאוריים המיוחסים לו - בנפרד מטענת האפליה - אליה אתייחס בהמשך מלמדת כי עסקינן במי שנשקפת ממנו מסוכנות גבוהה כלפי ביטחון הציבור וביטחונם של המתלוננים בתיק.

המדובר בשלושה אישומים שונים שכל אחד מהם בפני עצמו מלמד על משיב אשר לכאורה מתקשה בריסון התנהגותו האלימה הן כלפי שוטרים וכלפי בני משפחתו.

כפי המתואר באישום הראשון - המשיב מנסה ביחד עם מ.א לסכל את מעצרו של הקטין ר.א. המשיב מגיע למקום כשהוא מצויד במקל, מניפו לכאורה לעבר השוטר עלי ומאיים עליו לבל יכנס לביתו. השוטר מוציא את המקל מידי של המשיב וממשיך לסייע לשוטר דביר להוביל את ר.א. לניידת. המשיב לא משכיל לעצור את האירוע ולהרגיע הרוחות, ובשלב זה תוקף ביחד עם מ.א את שני השוטרים בסטירות ואגרופים. בהמשכם של הדברים נוטל אבן גדולה ומנסה להשליכה לעבר השוטר עלי וגם לאחר שזה אחז באבן והוציאה מידו זה מאיים עליו איומים קשים לפיהם לאחר שיוריד את המדים ישים לו כדור בראש.

עסקינן באלימות אשר ננקטת על ידי הנאשם בצוותא חדא עם אחרת שבנקל יכולה להסתיים בתוצאה קשה. כך גם לא ניתן להתעלם מתכלית האיומים והאלימות שנועדו להטיל מורא על השוטרים ולמנוע את מעצרו של גיסו של המשיב, הקטין ר.א. מי אשר נוהג כך כלפי שוטרים מעיד על עצמו כאדם מסוכן, אדם אשר לכאורה מורא החוק אינו חל עליו.

בעניינו, המשיב אינו חדל ממעשיו ולאחר שהשוטרים עוזבים את המקום תוקף לכאורה את המתלוננת על כך שהזמינה

משטרה. זה על מכה בראשה ובידה באמצעות מקל. דבר אשר הביאה להתעלף וליפול ארצה. גם בשעה שביתה של המתלוננת מנסה לסייע לאימה זה מונע ממנה להתקרב ותוקף אותה על ידי כך שסוטר לה בפניה כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלוננת חבלות בדמות חתך בחלק הפריאטלי בקרקפת המטומות וחבלות בידיה.

עצם הפניית אלימות קשה כלפי מתלוננת אך משום שזו פנתה למשטרה וביקשה את עזרתה, בסמוך לאחר עזיבת השוטרים, מעידה אף היא על אופיו של הנאשם, האופן שבו זה תופס את גורמי אכיפת החוק, ויכולתו להישמע לגורמי מרות. אין מחלוקת כי מעשיו הלכאוריים באישום השני מלמדים על חשש מובנה לשיבוש מהלכי משפט וחקירה. ספק עד כמה המתלוננת או האחרים יהיו מוכנים לשתף פעולה עם הרשויות או עם גורמי אכיפת החוק לאחר שנכחו לגלות את המחירים שיידרשו לשלם בשל כך.

האישום השלישי נעשה בהמשכו של אותו יום וברצף. על-פי המתואר בו, גם לאחר שאותר הנאשם בבית החולים וגם לאחר שכוחות משטרה הוזעקו למקום על מנת לעצור אותו, הנאשם תוקף פעם נוספת בבעיטה לעבר חזהו של אחד השוטרים שנכחו במקום אחר שנכח שבכונת המשטרה לעצור גם את אשתו. אישום אחרון זה, בדומה ליתרת האישומים, אין לבחון אך ורק בפרספקטיבה של עוצמת האלימות או תוצאותיה, אלא גם בפרספקטיבה של תכלית הפעלת האלימות, דהיינו סיכול פעולות רשויות החוק והמסוכנות הנגזרת הנלמדת מכך.

נשאלת איפה כעת השאלה האם הנאשם שבפניי הופלה לרעה אל מול האחרים, ואם כן האם המסקנה המתבקשת מאותה אפליה צריכה להוביל לתוצאה לה עותרת ב"כ המשיב דהיינו שחרור ללא כל תנאי או שחרור בתנאים מגבילים מקלים. בפתח דבר יאמר סופו, ואציין כי על-פני הדברים אין מדובר באפליה אלא בהבחנה עניינית, והכול כפי שיפורט להלן.

די לעיין בעובדות כתב האישום וללמד כי חלקו של הנאשם שונה וגדול יותר (בחלקם של המקרים באופן משמעותי) ממרביתם של אותם מעורבים שאליהם התייחסה באת-כוח המשיב.

ככל שהדבר נוגע לקטין ר.א. הרי שכתב האישום מייחס לו את האמור בסעיף 1 בלבד לעובדות האישום הראשון. לא מיוחסות לר.א. עבירות של תקיפת שוטרים, הפרעה לשוטר ואיומים, וכך גם שמו אינו מוזכר בשני האישומים הנוספים המיוחסים למשיב. במצב דברים זה הבסיס העובדתי שונה, ומכאן גם באופן מובנה ישנו קושי לערוך השוואה בין השניים אם בכלל..

אשר למ.א. - אין מחלוקת כי אופיים הכללי של מעשיה הלכאוריים דומה לאופיים של מעשי המשיב שבפניי, היינו הפעלת אלימות ואיומים ברצף כלפי שוטרים, בין אם כאלימות לשם אלימות ובין אם כאלימות על-מנת לסכל פעולות המשטרה. אפילו הרקע למעשים דומה, עדיין אין לדבר על מסכת עובדתית לכאורית דומה ואף לא קרובה לכך. בהקשר לכך הנאשם הוא זה שבאישום הראשון מאיים ומנסה לתקוף באמצעות אבן גדולה וכך גם באמצעות מקל. דבר אשר לא מיוחס למ.א. וכך הוא זה שמפנה איומים קשים כלפי השוטר. עוד בהקשר להשוואה הנטענת ביחס למ.א., הרי שהאישום השני המגלם בתוכו חומרה ומסוכנות כלל לא מיוחס למ.א.

ביתר שאת, **הן מ.א. והן ר.א. הינם קטינים**. המדובר בהבחנה משמעותית אל מול עניינו של הנאשם שהינו אדם כבן 34. תקצר היריעה מלפרט את האופי השונה שבו יש לבחון שאלת מעצר של קטינים ודי אציין את עיקרון המנחה המעוגן בסעיף 10 לחוק הנוער ולפיו מעצרו של קטין יהיה בבחינת דלית ברירה ואך ורק כמוצא אחרון. בעניין זה ראו בש"פ 3094,3095,3130/10 מדינת ישראל נ' פלוני ואת', (טרם פורסם, 26.4.10).

בנסיבות המתוארות לעיל, נדמה כי אין ממש בטענת האפליה בפרט כאשר בעניינו של הקטין ר.א. קיימת בקשה לשחרור בתנאים מגבילים עד תום ההליכים ואילו ביחס לטורפה ונדיה אין בכוונת המאשימה להוציאן "פטורות בלא כלום", ובכפוף לקיום זכות השימוע בכוונת הפרקליטות להגיש גם בעניין כתב אישום. גם ביחס לעניין של השתיים האחרונות, המיוחס להן קטן משמעותית מחלקו של הנאשם באשר מעורבותן נלמדת אך מן האמור באישום השני.

למעלה מן הצורך גם אם בית משפט סבור היה שישנה אפליה הרי שנקבע לו אחת כי אין המדובר בעיקרון אבסולוטי ומולו יש לשקול גם את האינטרס ההגנה על ביטחון הציבור. יפים לעניין זה דברי בית המשפט בבש"פ 5398/03 דוד בן נ' מדינת ישראל:

"אכן, העיקרון לפיו אין להפלות בין נאשמים בהליך פלילי לענין המעצר, בהעדר טעמים המצדיקים הבחנה ביניהם, עיקרון חשוב הוא היונק את כוחו מעיקרון השוויון, האוסר על אפליה בין שווים (ראה בש"פ 345/89 מסיקה נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(723) 2; בש"פ 433/89 בומשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(89) 1). יחד עם זאת, אין זה עיקרון-על ויש שהוא נדחה מפני שיקולים הגוברים עליו בעוצמתם. כך, למשל, קבע בית משפט זה כי מקום שבו מדובר בעבירות של אלימות קשה יש להעדיף את השיקול הכולל של טובת הציבור על פני שיקול האפליה "במקרה זה הייתי אומר כי שיבוש שנפל בהחלטה אחרת יעמוד על עומדו - שבשנת כיוון דעל על - אך שיבוש שאירע במקום אחד אין זה ראוי לו שיגרור שיבוש במקום אחר אף הוא" (בש"פ 2468/94 בהג'את כריים נ' מדינת ישראל (לא פורסם))."

עוד נפסק כי לא ניתן להכריע על-פי מבחן חד-ממדי של שוויון בשאלה אם שחרורו של נאשם, חרף העדר טעם להבחין בינו לבין שותפיו, חייב להוביל גם לשחרורם של השותפים. לכן, כאשר שחרורו של אחד הנאשמים נבע מטעות בשיקול הדעת של התביעה ושל בית המשפט, טעות זו אינה צריכה לגרור, בהכרח, את החלטה על נאשמים אחרים, ולעולם יש לאזן בין האינטרס לקיים את שורת השוויון, לבין האינטרס של שמירה על בטחון המתלונן או הציבור והבטחת תקינות ההליך השיפוטי (בש"פ 4160/03 מדינת ישראל נ' בן-ישי (לא פורסם); ובש"פ 2649/02 סרגיי בקייב נ' מדינת ישראל").

אשר לאפשרות שחרורו המשיב לחלופה כבר בשלב זה - הרי שביהמ"ש אינו מתעלם מהיות המשיב אדם נטול עבר פלילי, בעל למשפחה מורחבת שהשפעת המעצר עליו ועל משפחתו ברורה ומוחשית. יחד עם זאת מעורבותו הלכאורית במעשים המתוארים מחייבים בדיקה מעמיקה בטרם ביהמ"ש ייתן את החלטתו וכן ביחס להתאמתו של המשיב לחלופה ויכולתו להישמע לגורמי סמכות והן ביחס לטיב החלופה.

בית המשפט אכן ביהמ"ש לא שמע את הערבים, אולם על פני הדברים ובנפרד מעצם שאלת התאמתו של המשיב לחלופה, מאפייני החלופה הם כשלעצמם מחייבים גם כן בחינה מדוקדקת. המדובר בחלופה שנמצאת במרחק קרוב יחסית למרחק מגוריו של המשיב. נתון זה יש בו ראשית ללמד על המצאות ושל זה בסביבתו הטבעית. לא למותר לציין כי

עסקינן באותה סביבה שבה לכאורה שוטרי משטרת ישראל התקשו לבצע פעולה פשוטה של עיכוב חשוד לחקירה. יתירה מזו, יש בחלופה המוצעת כדי לקרב עד מאוד את המשיב אל מקום הימצאות המתלוננות. יוער כי אפילו על-פי הנטען אלו מצויות כעת בעיר רהט, אין ערובה כי תמשכנה לשהות שם לתקופה ארוכה, וממילא לא מצאתי שדווקא המתלוננות, אשר הן אלו שניזוקו, יצטרכו להעתיק את מקום מגוריהן בשל מיקום החלופה בסמיכות למקום מגוריהם. גם לנתון זה שירות המבחן יתבקש להתייחס במסגרת תסקירו.

סוף דבר, הדיון יידחה לצורך קבלת תסקיר מאת שירות המבחן. המשיב יהיה עצור עד למתן החלטה אחרת ויובא לדיון באמצעות שב"ס.

עותק החלטה זו יחד עם פרוטוקול הדיון מהיום יועבר לידי שירות המבחן אשר יגיש תסקירו עד ליום 21.9.14.

מתיר למשיב שלוש שיחות טלפון בהתאם לנהלי שב"ס.

ניתנה היום, ח' באלול התשע"ד, 3 בספטמבר 2014, במעמד הנוכחים.

חתימה